

**Štátna skúška z teórie práva, správneho práva a ďalších vybraných právnych odvetví
bakalársky študijný program Právo
akademický rok 2020/2021**

Výsledky vzdelávania:

Študent má interdisciplinárne znalosti z teórie práva a z teoretických súvislostí vybraných právnych odvetví právneho poriadku Slovenskej republiky s osobitným dôrazom na správne právo, ďalej tiež na občianske právo, pracovné právo, obchodné právo, trestné právo, finančné právo, právo sociálneho zabezpečenia.

Predmet sa neskúša s využitím nekomentovaných právnych predpisov.

1. Právna norma

- Pojem a druhy právnych noriem, spoločenské normy, štruktúra právnych noriem, pôsobnosť právnych noriem
- Právna norma v súkromnom práve (dispozitívne a kogentné normy)
- Špecifiká administratívnych, finančnoprávnych a trestnoprávnych noriem, štruktúra trestnoprávnej normy.

2. Čas v práve (teoretické aspekty)

- Retroaktivita a intertemporalita
- Premlčanie, preklúzia, lehoty a doby v súkromnom práve
- Vplyv plynutia času na deliktuálnu zodpovednosť v správnom a trestnom práve – hmotnoprávne a procesnoprávne aspekty

3. Tvorba práva (teoretické aspekty)

- Legislatívny proces vrátane podzákonných právnych predpisov. Tvorba a význam interných predpisov
- Uzatváranie normatívnych zmlúv vo verejnom práve. Uzatváranie normatívnych zmlúv v súkromnom práve (kolektívne vyjednávanie v pracovnom práve).
- Sudcovská tvorba práva a zjednocovanie judikatúry, súd ako pozitívny a negatívny zákonodarca

4. Materiálne a gnozeologické pramene práva

- Vymedzenie materiálnych a gnozeologických prameňov práva a ich vplyv na formálne pramene práva
- Základné princípy Ústavy SR, materiálne jadro Ústavy SR a princípy dobrej správy
- Spoločenské zmeny ako pramene kodifikácie a rekodifikácie súkromného práva (občianske a obchodné právo)

5. Formálne pramene práva

- Vymedzenie formálnych prameňov práva a systém formálnych prameňov práva v právnom poriadku SR, pramene práva EÚ
- Interné normatívne akty a ich význam
- Charakter rozhodnutí orgánov obchodných spoločností, vnútropodnikové normy

6. Dualizmus súkromného a verejného práva

- Zásady práva v súkromnom a verejnom práve
- Postavenie subjektov vo verejnom a súkromnom práve
- Zodpovednosť a sankcie vo verejnom a súkromnom práve

7. Štruktúra právnych odvetví

- Odvetvia súkromného práva a ich charakteristika
- Odvetvia verejného práva a ich charakteristika
- Zmiešané odvetvia práva a ich charakteristika

8. Sloboda v práve

- Katalóg základných práv a slobôd (generácie a pramene), absolútne a relatívne práva
- Zásahy do individuálnej slobody zo strany orgánov verejnej moci v správnom a trestnom práve
- Zmluvná sloboda v jednotlivých odvetviach súkromného práva

9. Sankcie v práve (teoretický koncept)

- Pojem a účel sankcií v práve a v spoločnosti, ústavnoprávne sankcie
- Druhy sankcií v súkromnom práve
- Trestanie a sankcie v správnom práve, finančnom práve a v trestnom práve

10. Pôsobnosť, právomoc a príslušnosť orgánov realizácie práva

- Vymedzenie pojmov pôsobnosť, právomoc a príslušnosť a ich druhy.
- Pôsobnosť, právomoc a príslušnosť orgánov verejnej moci, kompetenčný konflikt. Príslušnosť v civilnom konaní.
- Pôsobnosť orgánov obchodných spoločností

11. Hmotné právo a procesné právo

- Hmotné právo a procesné právo vo verejnom práve a vzťah medzi nimi
- Hmotné právo a procesné právo v súkromnom práve a vzťah medzi nimi
- Právo na spravodlivý proces

12. Platnosť a účinnosť v práve

- Platnosť a účinnosť normatívnych právnych aktov
- Platnosť, právoplatnosť a vykonateľnosť individuálnych právnych aktov (civilný proces, trestný proces a správny proces)
- Konanie o súlade právnych predpisov pred Ústavným súdom SR a vplyv výsledkov tohto konania na platnosť a účinnosť normatívnych právnych aktov

13. Pojem a druhy právnych skutočností

- Vymedzenie a druhy právnych skutočností
- Platnosť a účinnosť právnych úkonov v súkromnom práve
- Pojem skutok a jednota skutku v trestnom a správnom práve (trváci, pokračovací a hromadný delikt), opakovanie deliktu

14. Domnienky a fikcie v práve

- Vymedzenie právnej fikcie a domnienky v súkromnom a verejnom práve
- Prezumpcia správnosti a zákonnosti aktov verejnej moci
- Vyvrátiteľné a nevyvrátiteľné domnienky v súkromnom práve

15. Právny úkon

- Definícia a pojmové znaky právneho úkonu
- Vznik, zmena a neplatnosť právneho úkonu podľa Občianskeho zákonníka
- Návrh a podnet na začatie konania a konanie z úradnej moci

16. Právny vzťah a jeho predpoklady

- Predpoklady vzniku právneho vzťahu a jeho prvky
- Súkromnoprávne vzťahy
- Verejnoprávne vzťahy so zameraním najmä na administratívnoprávne a trestnoprávne vzťahy

17. Subjekty v práve

- Právna subjektivita – fyzické osoby a právnické osoby, spôsobilosť na právne úkony a konanie v mene subjektov
- Osobitosti subjektov práva v pracovnom práve a obchodnom práve
- Subjekty a orgány verejnej moci, organizácia verejnej správy v rámci organizačného mechanizmu verejných mocí v Slovenskej republike

18. Realizácia a aplikácia práva

- Realizácia práva. Štádia aplikácie práva a individuálne právne akty
- Správna úvaha a súdna úvaha
- Realizácia práva v obchodnoprávných vzťahoch orgánmi obchodných spoločností a družstiev

19. Subjekty-konania

- Pojem subjekty konania, účastníci konania a strany v konaní
- Subjekty civilného sporového konania a civilného nespоровého konania, strany sporu, účastníci mimosporového konania
- Subjekty a účastníci správneho konania, daňového konania a subjekty a strany v trestnom konaní

20. Opravné konanie

- Riadne a mimoriadne opravné prostriedky (pojmem a účel)
- Opravné prostriedky podľa Civilného sporového poriadku
- Opravné prostriedky podľa Správneho poriadku a v Trestnom poriadku

21. Svetové právne systémy a rozdiely medzi nimi

- Kontinentálny právny systém a angloamerický právny systém
- Náboženské a tradičné systémy práva
- Spoločné štandardy správneho práva EÚ. Pokusy o unifikáciu súkromného práva v EÚ.

22. Interpretácia práva

- Vymedzenie interpretácie práva, druhy výkladu právnych noriem
- Interpretácia kogentných a dispozitívnych ustanovení v súkromnoprávných kódexoch a verejnoprávných kódexoch
- Legálne definície a neurčité právne pojmy

23. Argumentácia a analógia v práve

- Pojem argumentácia v práve a druhy argumentačných metód v práve. Pojem analógia v práve a jej druhy. Zákaz denegatio iustitiae.
- Analógia vo verejnom práve.
- Analógia v súkromnom práve. Inominátne zmluvy

24. Právo a morálka

- Vymedzenie vzťahu práva a morálky. Koncepcia práva na dobrú správu.
- Právo na odpor, občianska neposlušnosť a výhrada vo svedomí
- Dobré mravy v súkromnom práve a zásady poctivého obchodného styku v práve

25. Spravodlivosť v práve

- Pojem spravodlivosti. Význam princípov a zásad pri interpretácii a aplikácii práva
- Princípy a zásady v správnom práve. Zásady trestného práva hmotného a zásady trestného konania. Právo na spravodlivý proces, právo na obhajobu v trestnom konaní
- Odstraňovanie neprimeranej tvrdosti zákona. Moderačné oprávnenia súdov v súkromnom práve

26. Zodpovednosť v práve a pojmy s ňou súvisiace

- Vymedzenie zodpovednosti a druhy právnej zodpovednosti, rozdiely medzi verejnoprávnou zodpovednosťou a súkromnoprávnou zodpovednosťou
- Predpoklady vzniku zodpovednostných vzťahov a znaky skutkovej podstaty verejnoprávneho deliktu
- Objektívna a subjektívna zodpovednosť v súkromnom práve

27. Verejnoprávna zodpovednosť a súkromnoprávna zodpovednosť

- Vymedzenie zodpovednosti a druhy právnej zodpovednosti v jednotlivých právnych odvetviach
- Rozdiel medzi pojmom správny delikt a trestný čin. Druhy trestných činov a správnych deliktov
- Zodpovednosť za škodu a zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie

28. Ochrana subjektívnych práv

- Orgány ochrany subjektívnych práv všeobecne a v Ústave SR
- Kontrola prostredníctvom sťažností a zodpovednosť za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci
- Mimosúdne riešenie sporov

29. Demokracia

- Pojem demokracia a jej druhy. Priama a nepriama demokracia.
- Druhy a princípy samosprávy
- Typy orgánov obchodných spoločností a družstiev a spôsob ich rozhodovania

30. Vymožitelnosť práva

- Vynútiteľnosť a vymožitelnosť práva, orgány vymáhania práva, svojpomoc
- Vymožitelnosť práva v správnom práve
- Vymožitelnosť práva v súkromnoprávných vzťahoch

31. Právo ako nástroj ochrany slabších

- Zákaz diskriminácie a pozitívna diskriminácia
- Slabšia strana v civilnom a pracovnom práve
- Formy činnosti verejnej správy v oblasti sociálneho zabezpečenia

Povinná literatúra:

Barancová, H., Olšovská, A., Hamulák, J., Dolobáč, M.: Slovenské pracovné právo. Šamorín: 2016.

Burda, E.: Analógia vo verejnom práve. In: Teoretické problémy správneho súdnictva Bratislava : Univerzita Komenského, Právnická fakulta, 2013.

Cibulka, L. a kol.: Štátoveda. Wolters Kluwer, 2017.

Čentíš, J. a kol.: Trestné právo procesné. Osobitná časť. Šamorín, 2016.

Čentíš, J. a kol.: Trestné právo procesné. Všeobecná časť. Šamorín, 2016.

Fábry, B. – Kasinec, R. – Turčan, M.: Teória práva (druhé prepracované vydanie), Wolters Kluwer, 2019.

Giba, M. a kol.: Ústavné právo. Wolters Kluwer 2019.

Kolektív autorov: Aktuálne otázky teórie práva, Bratislava: Wolters Kluwer, 2018, s. 103 – 118.

Lazar a kol.: Občianske právo hmotné. 2. vydanie, IURIS LIBRI, 2019.

Mária Patakyová – Mojmír Mamojka – Peter Lukáčka – Jana Duračinská – Angelika Mašurová – Jana Strémy – Barbora Grambličková - Pavel Lacko: Právo obchodných spoločností a družstva – všeobecný úvod do problematiky a vymedzenie základných pojmov 1. vyd. – Bratislava : Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta, 2019.

Mencerová, I. – Tobiášová, L. – Turayová, I. a kol.: Trestné právo hmotné. Všeobecná časť, 2. aktualizované a prepracované vydanie. Šamorín: Heuréka, 2015.

Števíček, Straka a kol.: Prednášky a texty z civilného procesu. 2. vydanie, C.H. Beck, 2018.

Vrabko, M. a kol.: Správne právo hmotné. Všeobecná časť. Bratislava: C. H. Beck: 2018.

Vrabko, M. a kol.: Správne právo procesné. Všeobecná časť. Bratislava: C. H. Beck: 2019.

V Bratislave, 11. marca 2020

Aktualizácia 10.06.2021